

GOSPODARCZY GABINET CIENI

Warszawa, 10 kwietnia 2020 r.

RAPORT: RYNEK PRACY

Świat po koronawirusie już nigdy nie będzie taki jak dotąd.

Zmieni się wiele aspektów naszego życia, także relacje pracownik – pracodawca.

*– Trwająca dziś pandemia może być najgroźniejszym zdarzeniem w historii. Jako ludzie poradzimy sobie z nim – choć poniesiemy wiele strat i cofniemy rozwój, nie tylko gospodarczy. Być może każda złotówka wyłożona dziś to oszczędzenie 100, a nawet 1000 złotych jutro, kiedy każdy pieniądz się przyda, być może jeszcze bardziej niż dziś – mówi **Zbigniew Żurek, minister pracy w Gospodarczym Gabiniecie Cieni BCC.** – Należy uregulować relacje pracownik – pracodawca w związku z pracą zdalną, umożliwić czasowo uelastycznienie czasu pracy, zwolnić na 6 miesięcy pracodawcę oraz pracowników z opłacania składek na ZUS, znieść obowiązek finansowania przez pracodawcę pierwszych 33 dni zwolnienia lekarskiego, przenosząc ten obowiązek na budżet oraz zawiesić wpłaty w ramach Pracowniczych Planów Kapitałowych – proponuje **Zbigniew Żurek.***

Gospodarczy Gabinet Cieni Business Centre Club to think tank powołany w kwietniu 2012 r., aby wspierać działania prorozwojowe władz publicznych, monitorować prace resortów kluczowych dla przedsiębiorczości, rekomendować zmiany sprzyjające rozwojowi kraju, wzrostowi gospodarczemu i konkurencyjności polskich firm.

W skład gabinetu wchodzi wybitni, gospodarczy fachowcy, z których wielu piastowało w przeszłości funkcje publiczne. Więcej informacji: https://www.bcc.org.pl/strefa_eksperta/gospodarczy-gabinet-cieni/

Będziemy codziennie przedstawiać poglądy poszczególnych ministrów Gabinetu Cieni BCC związane z obecną sytuacją.

Rynek pracy i prawo pracy

ZBIGNIEW W. ŻUREK

minister pracy Gospodarczego Gabinetu Cieni BCC

Sekretarz Prezydium Rady Dialogu Społecznego, przewodniczący Zespołu ds. rozwoju dialogu społecznego, członek Zespołu prawa pracy; zastępca przewodniczącego Rady Ochrony Pracy przy Sejmie RP, przewodniczący Zespołu ds. Prawno-Organizacyjnych. Od 1990 r. zajmuje się działalnością ekspercką i konsultingową. Mediator, wpisany na listę mediatorów przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej. Wiceprezes, członek i założyciel BCC, sekretarz generalny Związku Pracodawców BCC. Ekspert BCC ds. prawa pracy.

☎ 690 485 442 ✉ zbigniew.zurek@bcc.org.pl

WSKAZANIA DLA RZĄDU

Trudno dziś mówić o poprawianiu warunków prowadzenia działalności gospodarczej w sytuacji śmiertelnego zagrożenia egzystencji Polski i świata z powodu pandemii „koronawirusa”. Może właściwiej byłoby powiedzieć o możliwej, bieżącej ochronie pracowników i pracodawców: polskiej gospodarki – wszędzie tam, gdzie taka ochrona jest możliwa oraz w skali jaka tylko jest możliwa. Być może każda złotówka wyłożona dziś to oszczędzenie 100, a nawet 1000 złotych jutro, kiedy każda złotówka się przyda, być może jeszcze bardziej niż dziś.

Zawarte poniżej propozycje konkretnych działań, dotyczących kwestii pracowniczych, znalazły się pośród uwag zgłoszonych przez Business Centre Club do projektu „Tarczy Antykryzysowej” (nowelizacji ustawy o COVID-19). Część z nich może zostać zaadaptowana do czasów „pokryzysowych”. Należy m.in.:

- wprowadzić regulację relacji pracownik – pracodawca w związku z pracą zdalną, dać pracodawcy możliwość uzyskiwania informacji od pracownika ws. miejsca pobytu na urlopie, jego stanu zdrowia, skierowania na badania (np. mierzenie temperatury),
- analogicznie dać pracodawcy uprawnienie do badania alkomatem pracowników przed przystąpieniem do pracy,
- na czas epidemii zawiesić obowiązek wykonywania badań okresowych, czasowo upoważnić pracodawcę do zmiany zasad czasu pracy oraz możliwości nakazu pracy w godzinach nadliczbowych, ograniczenia praw urlopowych,
- w czasie epidemii wydłużyć czas pobytu cudzoziemców, pracujących w Polsce, gdy ze względu na epidemię nie można przedłużyć pozwoleń w normalnym trybie,
- maksymalnie uprościć procedury uzyskiwania pozwoleń na pracę cudzoziemców, na czas epidemii zezwolić na otwarcie we wszystkie niedziele wszystkich dziś otwartych centrów handlowych,
- umożliwić czasowo uelastycznienie czasu pracy,
- zwolnić na 6 miesięcy pracodawcę oraz pracowników z opłacania składek na ZUS,
- dofinansować z budżetu płace zatrudnionych,
- znieść obowiązek finansowania przez pracodawcę pierwszych 33 dni zwolnienia lekarskiego, przenosząc ten obowiązek na budżet,
- zawiesić wpłaty w ramach Pracowniczych Planów Kapitałowych.

Niezależnie od przedstawionych wyżej szczegółowych postulatów, analizując nieznane dotąd zagrożenia, jakie pojawiły się podczas pandemii koronawirusa, aby na przyszłość być lepiej przygotowanymi na podobne, a może nawet większe kataklizmy, proponujemy:

1. Doceniając socjalne, społeczne dokonania Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podajemy pod rozagę przeanalizowanie zmian w strukturze rządowej. Może warto pomyśleć o rozdzieleniu zadań resortu na dwa podmioty: Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (być może połączone z Ministerstwem Zdrowia) oraz Ministerstwo Gospodarki i Pracy. Zaletą takiego rozwiązania byłoby skupienie w jednym organizmie tematyki i problemów gospodarki i pracy, obszarów, które stale współistnieją. Które wymagają bieżącego poszukiwania kompromisów, łatwiejszych do osiągnięcia, gdy decydem jest jeden a nie dwóch ministrów.
2. Tak szybko jak to możliwe, na pewno nie w czasie trwania obecnej pandemii wirusa COVID-19, na bazie obecnych doświadczeń i wcześniejszych aktów prawnych, dotyczących tej sfery ustaw – warto podjąć spokojne, systemowe prace nad nową ustawą o postępowaniu w stanach nadzwyczajnych. Taka ustawa powinna powstać ponad podziałami politycznymi i być przyjęta konsensualnie. Powinna być dokumentem „najlepszym z najlepszych”, który w momencie nowego porównywalnego nieszczęścia można by po prostu wyjąć z szuflady i po co najwyżej niewielkich, kosmetycznych zmianach – błyskawicznie wprowadzić w życie.

Trwająca dziś pandemia może być najgroźniejszym zdarzeniem w historii. Jako ludzie poradzimy sobie z nim – choć poniesiemy wiele strat i cofniemy rozwój, nie tylko gospodarczy. Świat po koronawirusie pewnie nie będzie już nigdy taki, jaki był dotąd. Zmieni się wiele aspektów naszego dotychczasowego życia. Także w aspekcie relacji pracownik – pracodawca. Jak się zmieni? Tego jeszcze nie wiemy – ale warto się do nich przygotowywać zawczasu. Merytorycznie i uczciwie. Ze zrozumieniem drugiej strony. Tak, by bazując na wcześniej przygotowanym prawodawstwie, w sytuacjach konfliktowych, ponosić możliwie najmniejsze straty.

Kontakt dla mediów:

Emil Muciński

rzecznik, Instytut Interwencji Gospodarczych BCC

tel. 602 571 395, 22 58 26 113

e-mail: emil.mucinski@bcc.org.pl; instytut@bcc.org.pl

Gospodarczy Gabinet Cieni Business Centre Club to think tank powołany w kwietniu 2012 r., aby wspierać działania prorozwojowe władz publicznych, monitorować prace resortów kluczowych dla przedsiębiorczości, rekomendować zmiany sprzyjające rozwojowi kraju, wzrostowi gospodarczemu i konkurencyjności polskich firm. W skład GGC BCC wchodzi wybitni gospodarczy fachowcy, z których wielu piastowało w przeszłości funkcje publiczne [lista poniżej]. Więcej informacji: <http://www.bcc.org.pl/Gospodarczy-Gabinet-Cieni.4241.0.html>